

321495

Обозрение  
преподавания...

1918

V.N. Karazin Kharkiv National University



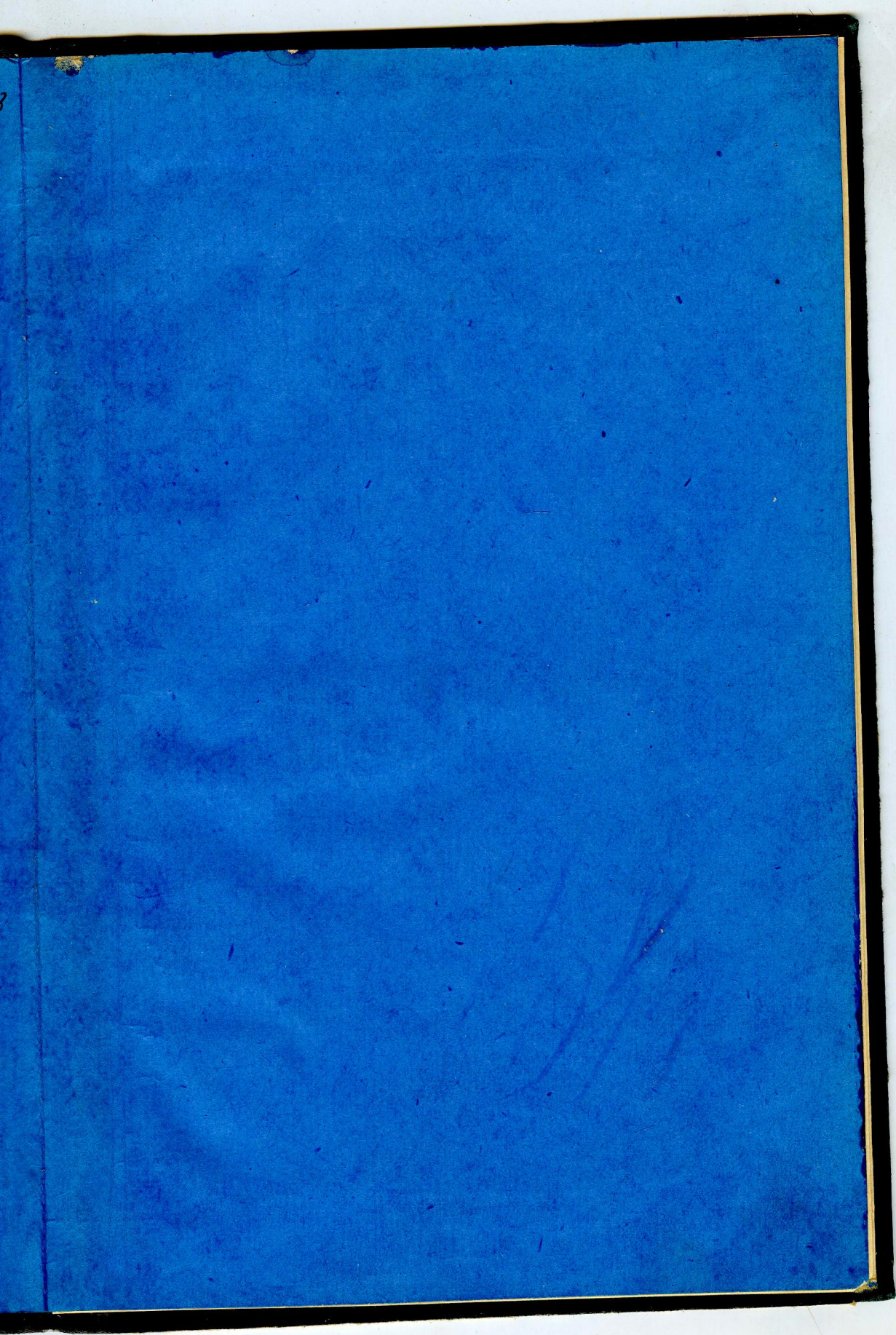
00673828

6



2448.4(14) 4/11/23 5/1/3











ХАРЬКОВСКІЕ ВЫСШІЕ ЖЕНСКІЕ КУРСЫ

учр. О-вомъ Вз. Всп. Труд. Женщ.

Дозволено военной цензурой.

ОБОЗРѢНІЕ  
ПРЕПОДАВАНІЯ ПРЕДМЕТОВЪ  
ПО  
ИСТОРИКО-ФИЛОЛОГИЧЕСКОМУ  
ФАКУЛЬТЕТУ.

на 1916—1917 учебный годъ.



321495

ХАРЬКОВЪ.

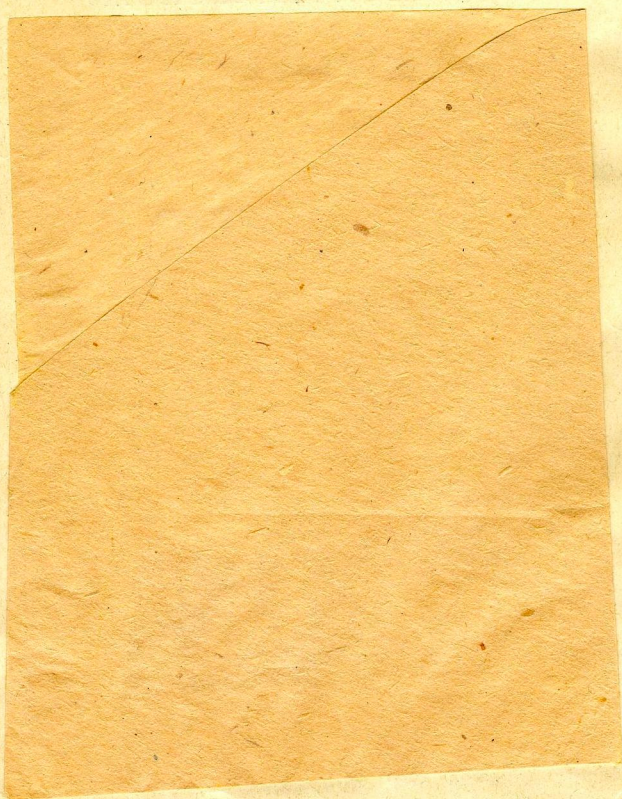
Типографія „Мирный Трудъ“, Дѣвичья улица № 14.  
1916.



08  
89  
89  
58 46 84



Центральна наукова бібліотека  
ХНУ імені В. Н. Каразіна  
2013р.



10



## 1. Богословіе.

Профессоръ протоіерей о. *Н. С. Стеллецкій*.

Нравственное православное Богословіе — въ обоихъ полугодіяхъ—  
2 ч.—для I курса обоихъ отд.

Пособія: *Н. С. Стеллецкій*. Опытъ нравственнаго православно-богословія въ апологетическомъ освѣщеніи, I. Хрквъ. 1914; *его же* Изъ лекцій по нравственному богословію (Prolegomena). Хрквъ. 1913; Прот. *Н. А. Оворовъ*. Очерки нравственнаго православно—христ. ученія<sup>6</sup>. Кіевъ. 1889; *Еп. Теофанъ*. Начертаніе христ. правоученія. М. 1891; Проф. *М. Олесницкій*. Изъ системы христ. правоученія. Кіевъ. 1896; Протопресв. *І. Л. Янышевъ*. Православно-христіанское ученіе о нравственности<sup>2</sup>. Спб. 1906.

Совѣщательные часы—послѣ лекцій.

## 2. Философія.

Профессоръ *В. М. Каринскій*.

Въ осеннемъ полугодіи:

1. Исторія древней философіи—для I—II к. об. отд.—4 ч.

2. Логика—для I—II к. об. отд.—2 ч.

Въ весеннемъ полугодіи:

3. Исторія новой философіи—для III—IV к. об. отд.—4 ч.

4. Введеніе въ философію—для I—II к. об. отд.—2 ч.

Пособія: 1. *Zeller Ed.* Die Philosophie der Griechen. Lpz. I<sup>5</sup>. 1892; II, I<sup>4</sup>. 1889; II, 2<sup>3</sup>. 1879; III, 2<sup>4</sup>. 1903; *Целлеръ Эд.* Очеркъ исторіи древней философіи; Спб. 1886 или 1910; *Ueberweg Jr.* Grundriss der Geschichte d. Philosophie des Alterthums<sup>10</sup>. Brln. 1909; *Burnet John.* Greek philosophy, I—II. 1914; *Гомперіцъ Т.* Греческіе мыслители, I. М. 1911, II. 1913; *Трубецкой С. Н.* кн. Исторія древней философіи. М. 1906—1908; *Виндельбандъ В.* Исторія древней философіи<sup>2</sup>. Спб. 1898; *Таннери*. Первые шаги древней греческой науки. Спб. 1902.

2. *Милль Дж. Ст.* Система логики. М. 1914. *Зигвартъ*. Логика, I—III. Спб. 1909; *Джеворнсъ С.* Основы науки. Спб. 1881; *Каринскій М. И.* Классификація выводовъ. Спб. 1880; *Введенскій*



А. И. Логика, какъ часть теоріи познанія. Спб. 1912; *Минто*. Логика<sup>6</sup>. М. 1909; *Wundt W. Logik*. Stuttgart. 1906—1907.

3. *Фишеръ Куно*. Исторія новой философіи, I—IV. Спб. 1901 и слѣд.; *Гейфдингъ Г.* Исторія новой философіи. Спб. 1900; *Виндельбандъ В.* Исторія новой философіи, I<sup>2</sup>. Спб. 1909; *Ueberweg J. Grundriss der Geschichte der Philosophie*, II<sup>10</sup>. Brln. 1914. III<sup>11</sup>. 1914; *Фалькенбергъ*. Исторія новой философіи. М. 1910.

4. Введеніе въ философію *В. Вундта* (М. 1902), *Риля* (Спб. 1013), *Паульсена* (М. 1904), *Кюльпе* (Спб. 1901), *Г. И. Челпанова* (М. 1912).

Совѣщательные часы—послѣ лекцій.

Привать-доцентъ *И. С. Проданъ*.

Въ осеннемъ полугодіи:

1. Дидактика и методика (рекоменд. к.)—2 ч.

Въ весеннемъ полугодіи:

2. Исторія педагогическихъ ученій (рекоменд. к.)—3 ч.

Пособія: 1. Пособія будутъ рекомендованы попутно.

2. *Демковъ*. Краткая исторія педагогики. М. 1914.

Совѣщательные часы—послѣ лекцій.

### 3. Классическая филологія.

Профессоръ *И. В. Нетушилъ*.

Въ осеннемъ полугодіи:

1. Оды Горация—для III—IV к. слов. отд.—2 ч.

Въ весеннемъ полугодіи:

2. Ливій кн. I.—для III—IV к. истор. отд.—2 ч.

Совѣщательные часы—послѣ лекцій.

Привать-доцентъ *М. А. Масловъ*.

Въ обоихъ полугодіяхъ:

1. Исторія римской литературы—для III—IV к. слов. отд.—2 ч.

2. Тибуллъ. Избранныя элегіи—для III—IV к. слов. отд.—2 ч.

Пособія: 1. *Teuffel*. Geschite der römischen Litteratur, 1—2 т.т.; *Schanz*. Geschichte der römischen Litteratur, 1—4<sup>3</sup>. Lpz. 1910-13; *Назгуевскій*. Исторія римской литературы. Казань. 1910; *Наззоттъ*. Исторія римской литературы, I—II. М. 1915

2. Избранныя стихотворенія Тибулла, изд. Москов. В. Ж. К. Остальныя изданія указаны будутъ позже.



Совѣщательные часы — послѣ лекцій.

Профессоръ *Е. Г. Кагаровъ*.

Въ обоихъ полугодіяхъ:

1. Начальный курсъ греческаго яз.—для I—II к. об. отд.—2 ч.

2. Греческій авторъ—для III—IV к. об. отд.—2 ч.

3. Исторія греческой литературы—для III—IV к. слов. отд.—2 ч.

Пособія: 1. *С. Шестаковъ*. Греческая грамматика съ текстами для чтенія и упражненій (по Rouse). Казань. 1916.

2. Тексты греческихъ авторовъ будутъ выбраны по соглашенію со слушателями.

3. *А. и М. Круазе*. Руководство по исторіи греческой литературы, пер. С. Радцига.

То же, пер. В. Елишевой подъ ред. проф. *С. А. Жебелева* (послѣдній пер. предпочтительнѣе).

Совѣщательные часы—послѣ лекцій.

#### 4. Сравнительное языковѣдѣніе и санскритъ.

Профессоръ *И. М. Эндзелинъ*.

1. Введеніе въ языковѣдѣніе—для I—II к. слов. отд.—2 ч. (въ об. полуѣ) и для I—II к. истор. отд.—2 ч. (въ осен. полуѣ).

Пособія: 1. *В. К. Поржесинскій*. Введеніе въ языковѣдѣніе. М. 1910; *Д. Н. Кудрявскій*. Введеніе въ языковѣдѣніе. Юрьевъ. 1913; *Богородицкій*. Лекція по языковѣдѣнію. Казань. 1915; *А. Томсонъ*. Общее языковѣдѣніе. Одесса. 1908.

Совѣщательные часы—послѣ лекцій.

Приватъ-доцентъ *П. Г. Риттеръ*

Въ обоихъ полугодіяхъ:

1. Исторія индійской литературы—для III—IV к. слов. отд.—2 ч.

2. Введеніе въ сравнительную грамматику романскихъ языковъ и историческая грамматика итальянскаго языка съ чтеніемъ старыхъ текстовъ—для III—IV к.—2 ч.

Пособія: 1. *V. Henry*. Les litteratures de l'Inde. 1914; *Macdonell*. History of sanscrit literatur. 1900; *Winternitz*. Geschichte der indischen Litteratur. Lpzg. 1908—13.

2. *W. Meyer Lübke*. Vergleichende Gramm. der romanischen Sprachen. Lpzg. 1890—94; *Gröber*. Grundriss der romanischen Philologie, I<sup>2</sup>.



Brln. 1914; *W. Meyer Lübke*. Einführung in das Studium der romanischen Sprachwissenschaft. Hdlbrg. 1901; *Wiese*. Altitalienisches Elementarbuch. Halle. 1914; *Gorra*. Lingue neolatine. Milano. 1899; *Monaci*. Crestomatia italiana dei primi secoli. Citta di Castello. 1889—1807; *Savj-Lopez u. Bartoli*. Altitalienische Chrestomathie. Strssbrg. 1903.

Совѣщательные часы — послѣ лекцій.

## 5. Русскій языкъ и русская литература.

Профессоръ *Н. О. Сумцовъ*.

Въ обоихъ полугодіяхъ:

1. Исторія русской литературы XIV до XVII в. (съ юго-западной включительно)—для I—II к. об. отд.—2 ч. (общій курсъ).

2. Пушкинъ—2 ч. (спец. курсъ)—для III—IV к. слов. отд.

3. Народная поэзія—2 ч. (спец. курсъ)—для III—IV к. слов. отд.

Пособія: 1. Общіе курсы *М. Н. Сперанскаго*, *Е. В. Пѣтухова*, *Порфирьева* и *Пыпина*; монографіи по русской литературѣ XVI—XVII в.в.—*Соболевскаго*, о житіяхъ святыхъ—*Ключевскаго* и *Кадлубовскаго*, о повѣстяхъ—*Веселовскаго* и *Пыпина*, о схоластической литературѣ XVII в.—*Пекарскаго*, *Голубева* и *Сумцова*.

2. Изданія А. С. Пушкина—академическое и „Просвѣщенія“; изслѣдованія о Пушкинѣ *Майкова*, *Лернера* и *Сумцова*.

3. Изслѣдованія о народной поэзіи—*Савченки*, *Потебни*, *Веселовскаго*, *Вс. Миллера* и *Халанскаго*.

Совѣщательные часы—послѣ лекцій.

Приватъ-доцентъ *А. И. Бѣлецкій*.

Въ обоихъ полугодіяхъ:

1. Исторія русской литературы XIX-го вѣка (общій курсъ)—для I—II к. об. отд.—2 ч.

2. Семинарій по исторіи русской литературы (1-ая группа)—для III—IV к. - 2 ч.

3. Семинарій по исторіи русской литературы (2-ая группа)—для III—IV к. - 2 ч.

Пособія: 1. *Галаховъ*. Исторія русской словесности, т. II<sup>2</sup>.; Спб. 1880; *Смирновскій*. Исторія р. л-ры XIX в., выпуски I—VIII *Пыпинъ*. Исторія русской литературы, IV т.; *Энгельгардтъ*. Исторія р. л-ры XIX в., I<sup>2</sup> т. М. 1913; *А. Н. Веселовскій*. В. А. Жуковский,



поэзія „чувства и сердечнаго воображенія“. М. 1904; работы о Пушкинѣ—*Стоюнина*, *Сиповскаго*, *Майкова*; о Гоголѣ—*Тихонравова*, *Шенорка*, *Котляревскаго*; о Лермонтовѣ—„Вѣнокъ Лермонтову“. М. 1914 и др.

Совѣщательныя часы—послѣ лекцій и на дому.

## 6. Славянская филологія.

Профессоръ *С. М. Кульбакинъ*.

Въ осеннемъ полугодіи:

1. Сравнительная грамматика словянскихъ языковъ—4 часа—для II—III к. (общ. к.).

2. Юго-словянская палеографія—2 ч.—для II—III к. (спец. к.).

Въ весеннемъ полугодіи:

3. Древне-церк.-словянскій языкъ (грамматика старо-словянскаго языка)—3 ч.—для II—III к. (общ. к.).

4. Сербскій языкъ—3 часа—для III—IV к. (общ. к.).

Пособія: 1. *С. М. Кульбакинъ*. Древне-церк.-слов. языкъ<sup>3</sup>. Х. 1916; *Селищевъ*. Введеніе въ сравнительную грамматику славянскихъ языковъ, вып. I. 1914; *Vondrák* Vergleichende Grammatik d. slavischen Sprachen, I—II т.т. 1906—1908.

2. *Ягичъ*. „Глаголическое письмо“ (въ Энциклопедіи славянскій филологіи, вып. 3). 1911; *Лавровъ*. „Палеографическое обозрѣніе кирилловскаго письма“ (въ Энциклопедіи славянской филологіи, вып. 4). 1915.

3. *С. М. Кульбакинъ*. Древне-церк.-словянскій языкъ<sup>3</sup>. 1916.

4. *С. М. Кульбакинъ*. Сербскій языкъ. Х. 1915.

Совѣщательныя часы—послѣ лекцій.

Профессоръ *А. Л. Погодинъ*.

Въ обоихъ полугодіяхъ:

1. Исторія польской литературы—2 ч.—для III—IV к. слов. отд.

2. Исторія южныхъ славянъ—2 ч.—для III—IV к. истор. отд.

3. Славянскія древности—2 ч.—для III—IV к. истор. отд.

Въ осеннемъ полугодіи:

4. Практическія занятія по польской литературѣ—2 ч.—для III—IV к. слов. отд.

Пособія: 1. *А. Погодинъ*. Лекціи по исторіи польской лит., ч. I. Средневѣковая лит. 1913; *А. Brückner*. Dzieje literatury polskiej u zarysie<sup>2</sup>. 1908; *Jgn. Chrzanowski*. Historya literatury niepodległej Polski<sup>2</sup>. W. 1908.



2. *А. Л. Погодинъ*. Исторія Сербіи. Спб. 1909; *М. Вукићевић*. Историја српскога народа у слици и речи. Београд. 1916; *Ст. Станојеввић*. Историја српскога народа<sup>2</sup>. 1912; *Iireček*. Geschichte der Serben. Gotha. 1911; *А. Погодинъ*. Историја Болгаріи. Спб. 1910; *Пречекъ*. Историја болгарскаго народа. 1883.

3. *А. Погодинъ*. Изъ исторіи славянскихъ передвиженій. Спб. 1901; *Ianko*. O pravéku slovanském. 1912; *L. Niederle*. Slovanské starožitnosti, I—II. 1902—1910; *М. Грушевскій*. Кіевская Русь, ч. I. 1911; *Początki kultury słowiańskiej*. 1912 (Энциклопедія славянской филологіи, изд. Краков. Академіи Наукъ).

4. *Chrzanowski*. Historia literatury Polski niepodległej; общедоступныя изданія Мицкевича, Словацкаго и др.

Совѣщательные часы — послѣ лекцій.

Привать-доцентъ *Л. А. Булаховскій*.

Въ осеннемъ полугодіи:

1. Просеминарій по древне-церковно-славянскому яз.—для I к. слов. отд.—2 ч.

Въ весеннемъ полугодіи:

2. Введеніе въ синтаксисъ славянскихъ—языковъ для III—IV к. слов. отд.—2 часа.

Пособія: 1. *С. М. Кульбакинъ*. Русскій языкъ въ историческомъ освѣщеніи. 1913; *С. М. Кульбакинъ*. Древне-церковно-славянскій языкъ, III. Тексты. 1914.

2. *А. А. Потебня*. Изъ записокъ по русской грамматикѣ, I. Введеніе; II. Составные члены предложенія и ихъ замѣны. X. 1888; III. Объ измѣненіи значенія и замѣнахъ существительнаго. X. 1892; *H. Paul*. Prinzipien der Sprachgeschichte; *В. А. Богородицкій*. Общій курсъ русской грамматики. Казань. 1913; *А. М. Пышковскій*. Русскій синтаксисъ въ научномъ освѣщеніи. М. 1914.

Совѣщательные часы—послѣ лекцій.

## 7. Всеобщая исторія.

Профессоръ *В. П. Бузескулъ*.

Въ осеннемъ полугодіи:

1. Исторія эллинистической эпохи—для III—IV к.—(спец. курсъ)—2 ч.

2. Практическія занятія по греческой исторіи (рефераты и чтеніе источниковъ)—для III—IV к.—2 ч.



Въ весеннемъ полугодіи:

3. Философія и методологія исторіи—для III—IV к.—2 ч.

4. Практическія занятія по греч. исторіи (продолженіе) для III—IV к.—2 ч.

Пособія: 1. *Kaerst*. Geschichte der hellenistischen Zeitalters, I-II. Lpz. 1901—9; *Wilcken*, Grundzüge. Lpz.—Brl. 1912. (I т „Grundzüge und Chrestomathie der Papyruskunde“ von Mitteis und Wilcken) и соответствующіе отдѣлы у *Гольма*, *Пельмана* и *Белоха* въ ихъ трудахъ по исторіи Греціи; „Исторія Греціи со врем. Пелопоннесской войны“. Сборникъ статей подъ ред. Шамонина и Петрушевскаго, II. М. 1896.

2.4. „Аѳинская Политія“ Аристотеля въ изд. Ловягина.

3. *Bernheim*. Lehrbuch der historischen Methode. Lpz. 1908. и перевод. на русс. яз. *его же* Введеніе въ историческую науку. М. 1908. и Философія исторіи М. 1910; *Ланглуа* и *Сеньобосъ*. Введеніе въ изученіе исторіи. Спб. 1899; *В. И. Герье*. Очеркъ развитія историч. науки. М. 1865 и *его же* Философія исторіи. М. 1915; *М. М. Стасюлевичъ*. Философія исторіи (нѣск. изданій); *Н. И. Карповъ*. Основные вопросы философіи исторіи, т. I. М. 1883; *его же* Теорія историч. знанія. Петрогр. 1914, и Исторіологія (теорія историч. процесса). Петрогр. 1915; *А. С. Лаппо-Данилевскій*. Методологія исторіи, 2 вып. Спб. 1910—13.

Совѣщательные часы—послѣ лекцій и на дому, отъ 6 до 7, кромѣ воскресенья, понедѣльника и среды.

Профессоръ *А. С. Вязигинъ*.

Въ осеннемъ полугодіи:

1. Общій курсъ по исторіи среднихъ вѣковъ (эпоха борьбы за инвеституру и крестовыхъ походовъ)—для III—IV к.—4 ч.

2. Практическія занятія по ознакомленію съ важнѣйшими изданіями средневѣковыхъ источниковъ и ихъ критической оцѣнкой—съ III—IV к.—2 ч.

Въ весеннемъ полугодіи:

3. Общій курсъ по исторіи, среднихъ вѣковъ (исторія Зап. Европы въ XIV—XV вв.)—для III—IV к.—4 ч.

4. Ознакомленіе съ важнѣйшими источниками по исторіи XIV—XV вв.—для III—IV к.—2 ч.

Пособія: 1. *III. Бемонъ* и *Г. Моно*. Исторія Европы въ средніе вѣка. Петрогр. 1915; *М. Н. Петровъ*. Лекціи по всемірной исторіи, т. II, ч. I<sup>3</sup>, обработ. и дополн. проф. *А. С. Вязи-*



гинымъ. Петрогр. 1916. Ч. II<sup>2</sup>. Спб. 1908; *Лависсъ и Рамбо*. Эпоха крестовыхъ походовъ, ч. I-II. М. 1914; Пособіе къ лекціямъ и практическимъ занятіямъ по средней исторіи пр. А. С. Вязигина.

2. Соотвѣтствующіе томы М. G. H., Bouquet, Mansi, Recueil des historiens des Croisades и др. изданій.

3. Loserth. Geschichte des späteren Mittelalters. 1903; Lindner. Weltgeschichte, B. III. 1903; *Лависсъ и Рамбо*. Всеобщая исторія, III т. М. 1897; *М. Н. Петровъ*. Лекціи по всемірной исторіи, ч. II<sup>2</sup>. съ дополн. А. С. Вязигина. Спб. 1908.

4. Соотвѣтствующіе выпуски Collection des textes; Rerum Britannicarum mediі aevi scriptores; Altmann u. Bernheim. Ausgewählte Urkunden zur Verfassungsgeschichte Deutschlands im Mittelalter, равно какъ изданія по исторіи соборовъ этой эпохи.

Совѣщательные часы—послѣ лекцій.

Привать-доцентъ *Н. С. Гольдинъ*.

Въ обоихъ полугодіяхъ:

1. Новая исторія (въ I полуг.—XVII-XVIII в.в., во 2-мъ полуг.—XIX в.)—для III—IV к.—4 ч.

2. Практическія занятія по всеобщей исторіи для III—IV к.—2 ч.

Пособія: 1. *Н. И. Каръевъ*. Исторія Западной Европы въ новое время, III т. Спб. 1900—1909; *М. Н. Петровъ*. Лекціи по всемірной исторіи (въ обработкѣ проф. В. П. Бузескула), IV т. Спб. 1905; *М. М. Ковалевскій*. Происхожденіе современной демократіи, I—III. М. 1895—97; *П. Н. Ардашевъ*. Абсолютная монархія на Западѣ. Спб. 1902; *Оларъ*. Политическая исторія французской революціи. М. 1902; *Токвиль*. Старый порядокъ и революція. М. 1899; „Книга для чтенія по исторіи новаго времени“, III-IV т.т. М. 1912; *Сеньобосъ*. Политическая исторія современной Европы. Спб. 1909. Совѣщательные часы—послѣ лекцій.

Привать-доцентъ *Е. А. Черноусовъ*.

Въ осеннемъ полугодіи;

1. Исторія Византіи—для III-IV к.—4 ч.

Въ весеннемъ полугодіи:

2. Феодализмъ во Франціи (спец. курсъ)—для III—IV к.—4 ч.

Въ обоихъ полугодіяхъ:

3. Практическія занятія по Григорію Турскому—съ III—IV к.—2 ч.

Пособія: *И. Герцбергъ*. Исторія Византіи. М. 1896; *Лависсъ и Рамбо*. Всеобщая исторія, I-III т.т. (соотвѣтствующія главы). М.



1897; *В. Г. Васильевскій*. Обзоръ трудовъ по византийской исторіи, I. Спб. 1890; *Бенешевичъ*. Очерки по исторіи Византии. Спб. 1913; *Θ. Η. Успенскій*. Исторія византийской имперіи, I т. (Спб.) 1914; *Bury*. A history of the Later Romane Empire. I-III т.т. Лондонъ. 1889—1912; *Krumbacher*. Geschichte der byzantinischen Litteratur<sup>2</sup>. Мюнхенъ. 1897; *Zachariä v.--Lingenthal*. Geschichte des griechisch-römischen Rechts. Берлинъ. 1892; монографіи и статьи по отдѣльнымъ вопросамъ будутъ указаны при чтеніи курса.

4. *Фюстель де-Куланжъ*. Исторія общественнаго строя древней Франціи, I—V. т.т. Спб. 1901—1910; *Flach*. Les origines de l'ancienne France, I—II т.т., Парижъ. 1886—1893; *Luchaire*. Manuel des institutions françaises. Période des Capétiens direct. Парижъ. 1892; *Brunner*. Deutsche Rechtsgeschichte. Лейпцигъ. 1906.

3. *Е. А. Черноусовъ*. Избранныя мѣста изъ „Historia Francorum“ Григорія Турскаго. Хрквъ. 1916.

Совѣщательные часы послѣ лекцій и на дому по субботамъ (кромѣ праздниковъ) отъ 6—7 ч. в.

## 8. Русская исторія.

Профессоръ *В. И. Савва*.

Въ осеннемъ полугодіи:

1. Русская исторія IX—XIII в.в. (общ. курсъ)—для I—II к. об. отд.—2 ч.

2. Практическія занятія (чтеніе и разборъ „О Россіи въ царствованіе Алексѣя Михайловича“ Г. Катошихина) съ III—IV к. ист. отд.—2 ч.

Въ весеннемъ полугодіи:

3. Русская исторія IX—XIII в.в. (общ. курсъ)—для I—II к. об. отд.—4 ч.

Въ обоихъ полугодіяхъ:

4. Русская исторіографія—для III—IV к. ист. отд.—2 ч.

Пособія: 1. *З. К. Н. Бестужевъ-Рюминъ*. Русская исторія, I—II. Спб. 1872—1885; *Д. И. Пловайскій*. Исторія Россіи, I—III<sup>2</sup>; *С. Θ. Платоновъ*. Лекціи по русской исторіи (послѣд. изд.); *В. О. Ключевскій*. Курсъ русской исторіи, I; *Д. И. Багалъй*. Русская исторія, I. Хрквъ. 1911. *М. К. Любавскій*. Лекціи по древней русской исторіи до конца XVI в. М. 1915; *В. И. Сергеевичъ*. Лекціи и изслѣдованія по древней исторіи русскаго права. Спб. 1903. Специальныя изслѣдованія будутъ указаны при чтеніи курса.



2. *К. И. Бестужевъ-Рюминъ*. Русская исторія, I; *П. Н. Миллюковъ*. Главныя теченія русской исторической мысли, I. М. 1898; *В. С. Иконниковъ*. Опытъ русской исторіографіи, I-II. Кіевъ. 1891—1908. Спеціальныя монографіи будутъ указаны при чтеніи курса.

Совѣщательные часы—послѣ лекцій.

Профессоръ *М. В. Ключковъ*.

Въ обоихъ полугодіяхъ:

1. Русская исторія XVIII—XIX в.в. (общій курсъ)—для I—II к. об. отд.—2 ч.

2. Практическія занятія (изученіе памятниковъ по исторіи крестьянъ XV—XVIII в.)—съ II—IV к. ист. отд.—2 ч.

Въ осеннемъ полугодіи:

3. Исторія крѣпостного права въ Россіи (спец. к.) для III—IV к. ист. отд.—2 ч.

Въ весеннемъ полугодіи:

4. Обзоръ реформъ имп. Александра II (спец. к.)—для III—IV к. ист. отд.—2 ч.

Пособія: *И. С. О. Платоновъ*. Лекціи по русской исторіи<sup>8</sup>. Спб. 1913 *В. О. Ключевскій*. Курсъ русской исторіи, IV т. М. 1910.

*А. Н. Филипповъ*. Учебникъ исторіи русскаго права, I ч. Юрьевъ. 1914; *А. А. Корниловъ*. Курсъ исторіи Россіи XIX в., I-III ч. М. 1912—1914.

2. Памятники по исторіи крестьянъ XIV—XIX в.в., изд. подъ ред. проф. и прив.-доц. Москов. Унив. М. 1910.

3. *И. Д. Бѣляевъ*. Крестьяне на Руси<sup>3</sup>. М. 1891; *И. Е. Энгельманъ*. Исторія крѣпостного права въ Россіи. М. 1900; Крестьянскій строй, I т. Спб. 1905; *В. О. Ключевскій*. Опыты и изслѣдованія (статьи о крѣпост. правѣ). М. 1912; *М. А. Дьяконовъ*. Очерки изъ исторіи сельскаго населенія въ Моск. государствѣ. Спб. 1898; *В. П. Сергѣевичъ*. Русскія юридическія древности, I т. Спб. 1909; *М. В. Ключковъ*. Населеніе Россіи при Петрѣ В. по переписямъ того времени, I т. Спб. 1911; *В. И. Семевскій*. Крестьяне въ царств. имп. Екатерины II. II т. Спб. 1901-3; *его же* Крестьянскій вопросъ въ Россіи, I-II т. т. Спб. 1888; *А. А. Корниловъ*. Крестьянская реформа. Спб. 1905

4. *С. С. Татищевъ*. Имп. Александръ II, его жизнь и царствованіе, I-II т.т. Спб. 1903—1911; *Г. А. Дѣсаніевъ*.



Эпоха великихъ реформъ<sup>10</sup>. Спб. 1910; *А. А. Корниловъ*. Крестьянская реформа. Спб. 1905; *его же* Общественное движеніе при Александрѣ II. М. 1909; *Б. Б. Веселовскій*. Исторія земства, I т. Спб. 1911; Исторія правит. Сената, IV т. Спб. 1911; Судебные уставы 1864 г. за 50 лѣтъ. Юбил. изд., I т. Петрогр. 1914.

Совѣщательные часы—послѣ лекцій.

## 9. Исторія церкви.

Профессоръ *И. А. Бродовичъ*.

Въ осеннемъ полугодіи:

1. Исторія русской церкви—для I—II к. ист. отд.—4 ч.

Въ весеннемъ полугодіи:

2. Исторія русской церкви—для I—II к. слов. отд.—2 ч.

3. Христіанство и римская имперія (спец. к.)—для II к. ист. отд.—2 ч.

Пособія: 1. 2. Макарій. Исторія русской церкви, I—XII. М. 1900 и сл.; *Голубинскій*. Исторія русской церкви, I—II т.т. М. 1900 и сл.; *Добровольскій*. Руководство къ исторіи русской церкви. М. и Рязань. 1889; *Знаменскій*. Руководство къ исторіи русской церкви. М. 1904; *Верховской*. Очерки по исторіи русской церкви, I. Варшава. 1912.

3. *Болотовъ*. Лекція по исторіи древней церкви, I—III. Спб. 1907 и сл.; *Гарнакъ*. Религіозно-нравственная основа христіанства (миссіонерская проповѣдь и распространеніе христіанства въ первые три вѣка). Хрквъ. 1907; Общая исторія европейской культуры (раннее христіанство), V—VI т.т. Спб.; *Функъ*. Исторія христіанской церкви. М. 1911; *Дюшенъ*. Исторія древней церкви. М. 1912.

Совѣщательные часы—послѣ лекцій.

## 10. Исторія и теорія искусствъ.

Профессоръ *Θ. И. Шмитъ*.

Въ обоихъ полугодіяхъ:

1. Исторія древняго искусства.

Пособія: 1. *Θ. И. Шмитъ*. Введеніе къ курсу всеобщей исторіи искусства. Хрквъ. 1915—16; *А. А. Павловскій*. Исторія древняго искусства. Одесса. 1905.

Совѣщательные часы—послѣ лекцій.



Привать-доцентъ *А. И. Успенскій*.

Въ обоихъ полугодіяхъ:

1. Археологія (рекоменд. к.)—2 ч.

Пособія: 1. *Михаэлисъ*. Исторія археологическихъ открытій  
М. 1901.

Совѣщательные часы—послѣ лекцій.

## II. Юридическія и экономическія науки.

Профессоръ *А. Н. Анциферовъ*. *Чит. 1-32.*

Въ обоихъ полугодіяхъ:

1. Политическая экономія—для III—IV к. ист. отд.—2 ч.

Пособія: 1. *И. Я. Желъзновъ*. Очерки политической экономіи<sup>1</sup>; *М. П. Туганъ-Барановскій*. Основы политической экономіи<sup>2</sup>; *В. Ф. Левитскій*. Исторія экономическихъ ученій въ связи съ исторіей хозяйственного быта. Хрквъ. 1914.

Совѣщательные часы—послѣ лекцій.

## 12. Новые языки (французскій, нѣмецкій и англійскій).

Лекторъ *П. А. Дютруиль*.

Въ обоихъ полугодіяхъ:

1. Преподаваніе французской грамматики и чтеніе беллетристическихъ и историческихъ статей изъ хрестоматіи Bastin'a съ грамматическимъ разборомъ.—2 ч.

2. Чтеніе Contes choisis en prose et en vers de F. Copée съ историко-литературными и филологическими комментаріями.—1 ч.

3. Чтеніе Chanson de Roland съ историко-филологическими комментаріями.—1 ч.

Пособія: 1. *Б. Кленце*. Грамматика французскаго языка.  
М. 1908.

2. *Brachet et Dussouchet*. Nouvelle grammaire française; Larive et Fleury. La troisième année de grammaire. Paris. 1911; Clédat. Nouvelle grammaire historique du français. Paris. 1908.

Совѣщательные часы—послѣ лекцій.

Лекторъ *Г. Ю. Ирмеръ*.

Въ обоихъ полугодіяхъ:

1. *Schiller*. Der Geisterseher (съ грамматическимъ разборомъ и филологическимъ комментаріемъ).—2 ч.



2. *Goethe. Faust* (съ историко-литературными и филологическими комментаріями). — 1 ч.

3. Словообразованіе въ нѣмецкомъ яз. — 1 ч.

Пособія: 1. Грамматика: *Keiser*. М. 1879; *Sutterlin u. Waag*. Lpzg. 1908; *O. Behagel*. Prag. 1886; *A. Engelen*. Brln. 1892; *W. Wilmanns*. Strssb. 1897—1906. К. L. Mickwitz. Спб. 1887.

2. Исторія литературы: *M. Koch*. Marb. 1893; *K. Kraus*. Heidelb. 1906; *W. Scherer*. Brln. 1885; *O. v. Leixner*. Lpzg. 1903; *G. Klee*. Brln. 1909.

Совѣщательные часы — послѣ лекцій.

Лекторъ *А. Р. Пельтцеръ*.

Въ обоихъ полугодіяхъ:

1. Элементарный курсъ англійскаго яз. — 2 ч.

2. Чтеніе и разборъ англійскихъ писателей. — 2.

Пособія: 1. *И. М. Нурокъ*. Практическая грамматика англійскаго яз. съ хрестоматіей и словаремъ<sup>19</sup>. Спб. 1912; *Walter Scott and Frederick Bray*. Practical english class-bok, I<sup>6</sup>. Спб. 1913.

2. *Walter Scott and Frederick Bray*. Practical english class-book, II<sup>3</sup>. Спб. 1912; *Henry Sweet*. A short historical english grammar. Oxford. 1892; *W. Horn*. Historische neuenglische Grammatik. Strassb. 1908. Авторы по соглашенію со слушательницами.

Совѣщательные часы — послѣ лекцій.





50n



